

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 502/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **SKLOTEXTÍLIE Revúca s.r.o.**, Železničná 1202/103, Revúca, zastúpenej Mgr. Martinom Jankovičom, advokátom, Železničná 257/19, Revúca, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 7Up/1219/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 26. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v upomínacom konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje uloženie príkazu okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 1 500 eur a náhradu trov konania.

2. Sťažovateľka sa návrhom na vydanie platobného rozkazu súdu doručенého 17. júna 2024 proti žalovanej obchodnej spoločnosti () domáhala zaplatenia 1 778,64 eur s príslušenstvom z titulu neuhradenej faktúry. Okresný súd vydal platobný rozkaz z 8. júla 2024, vyhovujúci žalobe sťažovateľky v celom rozsahu, proti ktorému žalovaná podala 23. júla 2024 odpor. Ten bol uznesením okresného súdu z 23. januára 2025 odmietnutý podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona č. 307/2016 o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) ako podaný bez vecného odôvodnenia. Žalovaná 10. februára 2025 podala proti tomuto uzneseniu okresnému súdu sťažnosť.

3. Dňa 23. januára 2025 sťažovateľka podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Poverený podpredseda súdu v odpovedi z 18. februára 2025 posúdil jej sťažnosť ako dôvodnú, keďže v posudzovanom spise došlo k uplynutiu 28 pracovných dní nečinnosti, kým bola vyhotovená žiadosť o súčinnosť Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“), a k uplynutiu 50 pracovných dní, kým bolo vo veci vydané uznesenie o odmietnutí odporu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka namieta, že upomínacie konanie – zavedené na účel zefektívnenia procesných práv – prebieha viac ako 1 rok podania žaloby a vec nie je minimálne na upomínacom súde právoplatne skončená. Postup súdu sa o to viac javí ako nedôsledný, nesústreďený a neefektívny, keď až na základe podania sťažnosti na prieťahy podaním z 23. januára 2025 súd vydal tohto dňa uznesenie, ktorým odpor žalovaného proti platobnému rozkazu odmietol. S poukazom na vyjadrenie podpredsedu okresného súdu k podanej sťažnosti na zbytočné prieťahy konštatujúceho prieťahy v tejto právnej veci minimálne v rozsahu 78 pracovných dní namieta, že okresný súd naďalej pokračuje v prieťahoch v konaní, keď od podania sťažnosti proti uzneseniu o odmietnutí odporu žalovanej nedokázal rozhodnúť v období 4 a pol mesiaca. Zhrňujúc uvedené, prieťahy tak činia spolu obdobie minimálne v čistom rozsahu takmer 9 kalendárnych mesiacov.

5. Daná vec nie je podľa sťažovateľky skutkovo ani právne zložitá. K tomu osobitne uvádza, že žalovaná v spore úmyselne naťahuje čas na oddialenie úhrady pohľadávky sťažovateľky, keď sa medzičasom proti žalovanej začali viesť viaceré exekúcie. Práve nečinnosťou súdu dochádza k vzniku škody v neprospech sťažovateľky smerujúcej k nevyožitiu pohľadávky, resp. oddialenia jej vymoženía. Čo sa týka správania strán sporu, tak sťažovateľka tvrdí, že nijakým spôsobom nespôsobila na prieťahoch v konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní trvajúcim v čase doručenia ústavnej sťažnosti vyše roka od podania žaloby. Ide o konanie podľa zákona o upomínacom konaní, ktorý poskytuje elektronickú alternatívu k režimu vydávania platobných rozkazov podľa Civilného sporového poriadku a ktorého účelom bolo výrazné zrýchlenie konania. Uvedené okolnosti pripúšťajú chápanie zbytočných prieťahov v prísnejšom meradle.

7. Na účely posúdenia dôvodnosti podanej ústavnej sťažnosti okresný súd požiadal o zaslanie súdneho spisu. Ústavnému súdu sprístupnil elektronický spis, z ktorého vyplynul tento priebeh napadnutého konania:

- 17. júna 2024 bol podaný návrh na vydanie platobného rozkazu,
- 8. júla 2024 bol vydaný platobný rozkaz,
- 23. júla 2024 bol do spisu doručený zástupcom žalovanej odpor proti platobnému rozkazu,
- 2. októbra 2024 bola súdom vyhotovená žiadosť o súčinnosť pre finančné riaditeľstvo,
- 7. októbra 2024 bola do spisu doručená odpoveď z finančného riaditeľstva,
- 23. januára 2025 bolo vydané uznesenie o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu a doručená zástupcom sťažovateľky sťažnosť na prietahy v konaní, ktorá bola predložená správe súdu,
- 10. februára 2025 bola do spisu doručená sťažnosť žalovaného proti uzneseniu z 23. januára 2025 o odmietnutí odporu,
- 19. augusta 2025 bolo vydané uznesenie o zamietnutí sťažnosti žalovaného proti uzneseniu okresného súdu z 23. januára 2025 o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu.

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

9. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti prípadu ústavný súd neidentifikoval napadnuté konanie ako právne alebo faktické zložité, keďže išlo o štandardné upomínacie konanie, v ktorom sťažovateľka uplatňovala zákonom predpísaným spôsobom nárok na zaplatenie peňažnej sumy. V správaní sťažovateľky neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by významne vplývali na dĺžku konania. Naopak, sťažovateľka sa sťažnosťou na prietahy predsedovi súdu usilovala predísť vzniku zbytočných prietahov, preto jej prístup vo veci rozhodnutia o podanom odpore proti vydaniu platobného rozkazu možno hodnotiť ako proaktívny.

10. Kritérium dôležitosti tohto konania pre sťažovateľku, ktorá ho identifikuje v oddialení vymoženía jej pohľadávky v tomto prípade nemožno bez ďalšieho odvodiť len od skutočnosti, že sa voči žalovanej vedú dve exekučné konania v prospech iných oprávnených. Využitie možností procesnej obrany zákonom daných žalovanej proti rozhodnutiam v upomínacom konaní síce môže spôsobiť predĺženie, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy. Preto je argument sťažovateľky o úmyselnom naťahovaní času žalovanou pre túto vec bezvýznamný.

11. Pri skúmaní ďalšieho kritéria, a to postupu okresného súdu, ústavný súd vychádzal zo súpisu chronológie konania uvedeného v bode 7 tohto uznesenia.

12. Celková dĺžka napadnutého konania od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu 17. júna 2024 do doručenia ústavnej sťažnosti predstavuje dobu vyše jedného roka. O odpore žalovanej okresný súd rozhodoval dlho (6 mesiacov), a to bez ohľadu na to, že v rámci tohto obdobia súd preveroval za súčinnosti finančného riaditeľstva skutočnosti tvrdené stranami upomínacieho

konania. Obdobne to platí aj pre dĺžku rozhodovania o sťažnosti žalovanej proti uzneseniu o odmietnutí odporu (ďalších 6 mesiacov). Prihliadajúc na podstatnú okolnosť, že ide o upomínacie konanie, ktorého zmyslom a účelom je jeho rýchlosť, je potrebné uviesť, že celková dĺžka daného konania v čase doručenia ústavnej sťažnosti bola už na hrane ústavnej akceptovateľnosti. Na druhej strane v čase predbežného prerokovania bolo vo veci podanej sťažnosti z 10. februára 2025 rozhodnuté. Na základe uvedeného je síce možné konštatovať prieťahy v tomto konaní, avšak nie v takej intenzite zásahu do práv sťažovateľky zo strany okresného súdu, ktorá by zodpovedala ústavne relevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2/čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru či práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

13. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 381/2018).

14. S prihliadnutím na to, čo bolo pre sťažovateľku „v hre“, ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky k záveru, že postupom okresného súdu nedošlo k prieťahom, ktoré by mali ústavnoprávnu relevanciu a odôvodňovali by vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy v napadnutom konaní. Preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite jej ústavnej sťažnosti (primerané finančné zadosťučinenie a trovy konania), keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu